

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Вченою радою Національної академії керівних
кадрів культури і мистецтв
Протокол від 30 жовтня 2018 р. №3**

**Голова Вченої ради Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв**

В.Г. Чернець

**введено в дію наказом ректора
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
від 31 жовтня 2018р. №188-о**

ПОЛОЖЕННЯ

**про забезпечення права здобувачів вищої освіти
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
на вибір навчальних дисциплін**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про забезпечення права здобувачів вищої освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв на вибір навчальних дисциплін (далі - Положення) містить основні вимоги щодо реалізації здобувачами вищої освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (далі – Академія) права вибору відповідно до підпункту 15 частини 1 статті 62 Закону України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту».

1.2. Освітня (освітньо-наукова) програма з будь-якої спеціальності містить нормативну складову та варіативну складову, яка формується випусковою кафедрою. Обсяг дисциплін вільного вибору студентів складає не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньої (освітньо-наукової) програми відповідного рівня вищої освіти.

1.3. Навчальні дисципліни за вибором студента – це дисципліни, які запроваджуються Академією для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для потреб роботодавців, ефективнішого використання можливостей Академії, врахування регіональних особливостей тощо.

Вибіркові навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та освітніми (освітньо-науковими) програмами, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності здобувачів вищої освіти та їх особистим інтересам, дозволяють

здійснювати впровадження освітніх (освітньо-наукових) програм у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.4. При виборі дисциплін здобувач вищої освіти має забезпечити виконання встановленого навчальним планом річного обсягу навчальних кредитів. Здобувач вищої освіти, який успішно засвоює обов'язкову навчальну програму, може за своїм бажанням збільшити встановлене навчальне навантаження за рахунок вибору додаткових дисциплін або дисциплін, що мають більший обсяг кредитів, але не більше 10 кредитів.

1.5. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої (освітньо-наукової) програми студент (аспірант) здійснює при формуванні індивідуального навчального плану.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом (аспірантом), з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, державна атестація випускника).

1.6. Дисципліни за вибором Академії за певною спеціальністю є для студента обов'язковими.

Професійно-орієнтовані вибіркові дисципліни представлені в навчальному плані відповідної спеціальності альтернативними навчальними дисциплінами, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Здобувач вищої освіти за даною спеціальністю в обов'язковому порядку обирає одну із запропонованих дисциплін.

Якщо навчальний план передбачає блоки професійно-орієнтованих дисциплін, що відповідають певним освітнім (освітньо-науковим) програмам даної спеціальності, здобувач вищої освіти повинен визначитись із конкретною програмою до початку викладання дисциплін даного блоку. При цьому дисципліни певної освітньої (освітньо-наукової) програми, обраної здобувачем вищої освіти, є для нього обов'язковими у повному обсязі, тобто він не може замінити їх будь-якими дисциплінами вільного вибору.

Здобувачі вищої освіти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання.

Дисципліни вільного вибору студента (аспіранта) представлені у навчальному плані відповідної спеціальності переліком дисциплін, що може містити як дисципліни відповідної випускової кафедри, так і дисципліни інших кафедр, що є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору студента (аспіранта) для конкретного семестру вказана навчальному плані. Здобувач вищої освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які

інші дисципліни із навчального плану іншої спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі. Якщо здобувач вищої освіти обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль, у тому числі екзамен, не зважаючи на кількість екзаменів, які передбачені навчальним планом його спеціальності в даному семестрі. Здобувач вищої освіти не може обирати дисципліни з інших навчальних планів, якщо наслідком його вибору стає формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня знань та вмінь.

1.7. Вивчення вибірових дисциплін проводиться:

- для бакалаврського освітнього рівня – з другого навчального року;
- для магістерського освітнього рівня – з першого навчального року;
- для освітньо-наукового рівня – з першого навчального року.

1.8. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить не менше 3 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибірових дисциплін є екзамен або диференційований залік. Для дисциплін, що пропонуються у вибіровому блоці, не рекомендується передбачати курсові роботи.

2. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі кафедри Академії за умови наявності відповідного кадрового, наукового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

2.2. Кафедри, які забезпечують викладання вибірових дисциплін кожного навчального року подають до дирекцій інститутів список дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачам вищої освіти, робочі навчальні програми та анотації навчальних дисциплін.

2.3. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

2.4. Затверджені переліки вибірових дисциплін розміщуються для ознайомлення студентів на офіційному сайті Академії або на інформаційних стендах кафедр та дирекцій інститутів із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

3. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ СТУДЕНТА

3.1. Для формування контингенту здобувачів вищої освіти для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік кафедри

ознайомлюють студентів (аспірантів) з переліком вибіркових дисциплін, викладання яких вони забезпечують, та їхніми анотаціями, сприяють студентам (аспірантам) в одержанні в повному обсязі інформації про вибіркoву дисципліну. Для отримання більш детальної інформації здобувачі вищої освіти мають право ознайомитись з навчальними та робочими навчальними програмами дисциплін, а також навчальними планами підготовки фахівців за іншими спеціальностями.

3.2. В Академії реалізується такий порядок забезпечення права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін в межах освітньої програми, за якою вони навчаються:

1) щорічно з 01 по 15 квітня викладачі кафедр розмішують на веб-сторінках кафедр на сайті Академії список вибіркових дисциплін з розгорнутими анотаціями окремо для бакалаврів, магістрів і докторів філософії;

2) з 16 по 25 квітня студенти (аспіранти) обирають ті вибіркoві навчальні дисципліни за навчальними планами відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня, які відповідають їх уподобанням і професійним очікуванням, і подають заяви про своє бажання вивчати певні дисципліни вільного вибору на відповідних кафедрах (додаток 1);

3) кафедри систематизують заяви студентів (аспірантів) і до 10 травня подають до дирекцій інститутів узагальнену інформацію разом із заявами студентів (аспірантів);

4) студенти першого року навчання за програмами підготовки магістрів та аспіранти першого року навчання за програмами підготовки докторів філософії записуються на вибіркoві навчальні дисципліни у вересні протягом першого навчального тижня;

5) якщо на вибіркoву дисципліну не записалася мінімально необхідна кількість здобувачів вищої освіти, визначена «Положенням про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв», ця дисципліна кафедрою оголошується як така, на яку запис не відбувся. Замість цих дисциплін студент (аспірант) може обрати іншу дисципліну, для вивчення якої записалася достатня кількість студентів (аспірантів), або ті дисципліни, де не вистачає студентів (аспірантів) для виконання умов формування груп з вибіркового дисциплін згідно з нормативами формування лекційних потоків, академічних груп та підгруп.

6) якщо студент із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається до декана із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Студент, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.

7) усі дисципліни, для вивчення яких здобувач вищої освіти записався, є обов'язковими для вивчення. Здобувач вищої освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованої

дисципліни. Самочинна відмова після 1 вересня поточного року від вивчення запланованої дисципліни тягне за собою академічну заборгованість.

3.3. За навчальними планами підготовки бакалаврів та результатами запису на вибіркові дисципліни дирекції інститутів формують навчальні групи підготовки бакалаврів, коригують робочий навчальний план на наступний навчальний рік та відповідну інформацію до 15 червня подають до навчально-методичного відділу для формування штатного розпису кафедр та складання розкладу занять на наступний навчальний рік.

3.4. За навчальними планами підготовки магістрів та результатами запису на вибіркові дисципліни дирекції інститутів формують навчальні групи підготовки магістрів, коригують робочий навчальний план на поточний навчальний рік та відповідну інформацію до 10 вересня подають до навчально-методичного відділу для коригування штатного розпису кафедр та складання розкладу занять на поточний навчальний рік.

3.5. За навчальними планами підготовки докторів філософії та результатами запису на вибіркові дисципліни дирекції інститутів формують навчальні групи підготовки докторів філософії, коригують робочий навчальний план на поточний навчальний рік та відповідну інформацію до 10 вересня подають до навчально-методичного відділу для коригування штатного розпису кафедр та складання розкладу занять на поточний навчальний рік.

3.6. Для забезпечення функціонування такої системи вільного вибору дисциплін в Академії можуть застосовуватись специфічні підходи до формування розкладу. Наприклад, розташування у розкладі першою парою іноземної мови, потім нормативних дисциплін освітньої (освітньо-наукової) програми, і лише потім вибірових дисциплін. З огляду на це залежно від вибраних дисциплін студент може мати «вікна» в своєму розкладі.

3.7. На початку кожного семестру дирекціями інститутів формується наказ про персональний склад груп здобувачів вищої освіти на поточний семестр.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Випускова кафедра може дозволити здобувачам вищої освіти-учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому закладі вищої освіти-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Академії.

4.2. Випускова кафедра може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення студента (аспіранта).

4.3. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови виконання ними функції споріднених компетентностей.

ЗРАЗОК ЗАЯВИ

Директору інституту _____
студента ____ курсу, групи _____
(прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на
20__/20__ навчальний рік наступні навчальні дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____.

(дата)

(підпис)